

DRAUGAS

PERIODICALS
August 31, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 31, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-30-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 169
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Liepos 26 d. tarėsi
ateitininkai sendraugiai.
2 psl.

Danutė Bindokienė: ši
diena – ne darbui;
Bronius Nainys dar apie
nesibaigiantį „Mažeikių
naftos“ egzaminą.
3 psl.

J. ir E. Sinkių fondas.
4 psl.

Eglė Juodvalkė
atsisveikina su Poetu;
A. Kučiūno netekus;
režisierė N. Friedman
duoda interviu, kodėl ji
pasirinko lietuvišką
dramą; Santaros
Šviesos suvažiavimas;
moterų dailininkų
paroda Lemonte.
Kultūros priedas

J. ir G. Liautaud
sodyboje atostogavo
„Vaikų vilties“ savanoriai;
kaip saugotis plėšikų?
5 psl.

Draugo fondas kviečia
į lėšų telkimo vakarą.
8 psl.

Sportas

* Lietuvos futbolo A lygos debutantai Marijampolės „Soduvos“ futbolininkai ketvirtadienį įrašė ryškiausią puslapi klubo istorijoje, Kaučo Dariaus ir Girėno stadione laimėję atsakomąsias Europos futbolo klubų UEFA taurės atrankos varžybas rungtynes prieš Bergeną „Brann“ (Norvegija) 3:2 ir iškovojo teisę dalyvauti pagrindinėse varžybose.

Naujausios žinios

* Kandidatai į prezidentus pradeda varžytis ir internete.

* Vėl rengiamasi taisyti įstatymus, susijusius su „Mažeikių naftos“ privatizavimu.

* Editos Rumšienės advokatai įteikė dar vieną išlaisvinimo prašymą.

* Rugpjūčio privatizavimo derlius – 15 mln. litų.

* Kaune įsteigtas informacijos technologijų parkas.

Rusijos kapitalo atėjimas gresia demokratijos suvaržymu

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) atstovai įspėja, jog Rusijos kapitalo atėjimas į valstybės energetikos ūkį gali turėti įtakos vidaus santvarkai net Lietuvai tapus NATO ir Europos Sąjungos nare.

„Rusijos kapitalo įtaka Lietuvoje gresia ribotos demokratijos modelio atsiradimu“, penktadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė TSLK atsakingasis sekretorius parlamentaras Jurgis Razma. „Didelę įtaką darys investuojami pinigai. Nuo to priklausys kokių kelių — po sovietiniu, azijiniu ar vakarietišku — pasuks Lietuva“, pažymėjo jis.

J. Razmos teigimu, Lietuvos politikos nuo Rusijos kapitalo įtakos neapsaugos nei narystė NATO, nei ES. „Tiek narystė NATO, tiek Europos Sąjungoje negarantuoja, kokia vidinė demokratija egzistuos Lietuvoje. Nereikia turėti iliuzijų, kad ateis geras dėdė iš NATO ir įves pas mus tvarką“, teigė J. Razma.

Š. Marčiulionio mokyklai — akademijos statusas

Lietuvos krepšinio legendos Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklai, švenčiančiai 10 metų įkūrimo jubiliejų, tarptautinės krepšinio federacijos FIBA Europos taryba suteikė Krepšinio akademijos statusą. Kaip teigiama FIBA Europos tarybos prezidento George Vassilakopoulou ir Jaunimo komisijos prezidento Asteriois Zois pasirašytame sveikinime Š. Marčiulionio, akademijos statusas mokyklai suteikiamas už šios krepšinio mokyklos trenerių ir absolventų profesionalumą, didelį asmeninį Š. Marčiulionio indėlį ir nuopelnus Lietuvos krepšinio plėtrai bei įtaką Europos krepšinio augimui bei įvairdžiui.

Kaip sakė Š. Marčiulionis, jo vardo mokykla yra pirmoji Europoje, gavusi akademijos statusą. (BNS)

Vilniuje, prie pėsčiųjų perėjų šalia mokyklų penktadienį buvo pastatyti 300 kartoninių „policininkų“. Tikimasi, kad naujosios „policijos pajėgos“ padės drausminti vairuotojus ir mokinius prie 90-ties sūstinės mokyklų esančių pėsčiųjų perėjų. Už policininkų „budėjimą“ bus atsakingi Vilniaus moksleiviai, todėl tikimasi, jog šios eismo saugumo priemonės dėka jie patys bus atidesni ir budresni gatvėse, pranešė savivaldybė. Kartoninių policininkų gamybos išlaidas apmokėjo gamintojas — bendrovė „Kappa Packaging Baltic“. Apie saugų eismą bus primenama ir specialiuose lankstinukuose, kurie išplatinti visoms sostinės ugdymo įstaigoms. Lankstinukuose pateikiama informacija, kaip saugiai pereiti gatvę, važinėti dviračiu, yra patarimai tėvams, kurie mažiesiems eismo dalyviams yra didžiausi autoritetai.

Nuotr.: Prie kartoninio policininko — Vilniaus meras Artūras Zuokas (dešinėje) ir Vilniaus miesto policijos vyriausiasis komisaras Erikas Kaličiūnas. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Jaunimas nori emigruoti iš Lietuvos

Didžioji Lietuvos jaunomenės dalis norėtų emigruoti iš Lietuvos arba kuriam laikui išvykti padirbti ar pasimokyti, rodo viešosios nuomonės tyrimas.

Anot apklausos, kurią politikos savaitraščio „Atgimimas“ užsakymu atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“, laikinai ar visam laikui išvykti iš Lietuvos norėtų beveik 80 proc. jaunų gyventojų.

Anot tyrimo, bent 20,000 arba 8 proc. Lietuvos gyventojų norėtų visam laikui emigruoti. Dvigubai daugiau tokių yra tarp jaunimo — 16 proc. Daugiausia norinčių emigruoti iš Lietuvos yra tarp bedarbių — 20 proc.

Noras emigruoti yra tiesiogiai susijęs su šeimos materialine padėtimi: tarp tų, kurių pajamos šeimos nariui nesiečia 200 litų, net 12 proc. teigia, kad norėtų visam laikui išvykti gyventi į užsienį. Tose šeimose, kur vienam nariui pajamų tenka po 500 ir daugiau litų per mėnesį, norinčių

emigruoti yra tik 4 proc.

Tyrimas parodė, kad vienas stipriausių veiksnių, sulaukiančių nuo emigracijos, yra užsienio kalbų nemokėjimas — net 54 proc. apklaustų gyventojų su nebaigtu viduriniu išsilavinimu teigia, kad bijo prisitaikymo užsienyje sunkumų.

Norinčių laikinai išvažiuoti į užsienį dirbti ar mokytis tarp visų apklaustų Lietuvos gyventojų yra 28 proc.

Tyrimo autoriai pastebi, kad didžiausias motyvas neimigruoti yra ne gera gyvenimo kokybė Lietuvoje, o baimė, jog bus sunku prisitaikyti užsienyje. Tik 23 proc. žmonių teigia, kad jie save visiškai realizuoja Lietuvoje, o 35 proc. teigia nenorintys važiuoti gyventi ar dirbti į užsienį, nes ten būtų sunku prisitaikyti.

Daugiausiai gyvenimu Lietuvoje patenkinti turintys universitetinį išsilavinimą — 31 proc., didesnes pajamas (500 litų ir daugiau šeimos nariui) — 33 proc., didžiųjų

miestų gyventojai — 30 proc. Mažiausiai patenkintųjų savo padėtimi Lietuvoje yra tarp jaunimo — 14 proc. ir rajonų centruose — 15 proc.

Vilniuje, Krašto apsaugos ministerijoje, penktadienį akredituotas naujasis JAV gynybos ir kariuomenės atašė Lietuvoje pulkininkas leitenantas Larry Beisel. Jis pakeitė nuo 1999 metų JAV ginkluotoms pajėgoms Lietuvoje atstovavusį pulkininką leitenantą Albert Zaccor. Akreditavimo ceremonijoje Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius (dešinėje) pažymėjo, kad karinis diplomatas į Lietuvą atvyko valstybei atsakingu momentu — Prahos susitikimu, kuriame Lietuva tikisi būti pakviesta į NATO, išvakarėse. Savo ruožtu, L. Beisel sakė, kad nors Lietuvoje jis dar visai neilgai, jau spėjo pajusti „ypatingą Lietuvos ir JAV karinio bendradarbiavimo atmosferą“.

Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

mu, įskaitant vagystę ir užpuolimą, tačiau daugiau bylos detalių neskelbia. Kartu su juo buvo sulaikyta ir apklausta dar 20 žmonių, turėjusių skristi tuo pačiu „Ryanair“ lėktuvu, tarp jų — du vaikai. Kai kurie iš tų žmonių jau buvo įlipę į lėktuvą. Šie žmonės, kurie vyko į islamo konferenciją Birminghame, buvo paleisti.

Varšuva. Lenkijos vyriausybės Europos Sąjungos informacijos biuro vadovas Slawomir Wiatr, pasiūlęs paramos eurointegracijai kampaniją, prisipažino, jog praeityje buvo komunistinių slaptybų tarnybų agentas. 49 metų S. Wiatr, kurį buvusios komunistinės valdanciosios koalicijos vyriausybės savo igaliojimu ES informacijos klausimams paskyrė vasario mėnesį, atsisakė atskleisti savo bendradarbiavimo detales, kad neišduotų valstybinės paslapties. Tačiau, pasak jo, jis neužsiėmė šnipinėjimu ir nedirbo operatyvinio žvalgybinio darbu.

Roma. Italija ketvirtadienį išaldė 14-kos, kaip manoma, su įtariamais „al Qaeda“ tinklo finansuotojais Yussef Nada ir Ahmed Idris Nasred-

bos susijusių firmų, o taip pat 11-os arabų kilmės asmenų sąskaitas.

JAV

San Antonio, Texas. JAV prezidentas George W. Bush, prieš pildamas Iraką, pasitars su JAV Kongresu ir Vašingtono sąjungininkais, ketvirtadienį žadėjo viceprezidentas Dick Cheney. Šis pažadas nuskambėjo po kelių griežtos retorikos dienų, kurios privertė daugelį apžvalgininkų, ypač europiečių, manyti, jog Vašingtonas nepaisydamas G. W. Bush pažadų tartis rengiasi imtis vienašališkų veiksmų ir nuverstį Irako vadą Saddam Hussein.

Vašingtonas. Penktadienį JAV karo lėktuvai, atsakydami į pakartotines Irako pastangas numušti „neskraidymo“ zonoje budinčius amerikiečių ir britų reaktyvinius lėktuvus, valstybės pietuose esančioje zonoje atakavo priešlėktuvinių raketų aikštelę, pranešė JAV kariuomenė. Tai jau aštuntas JAV naikintuvų puolimas per mažiau kaip dvi savaites prieš Irako oro gyny-

bos taktinius šiuose rajone.

New York. Pirmųjų tragiškų rugsėjo 11-osios įvykių metinių minėjimo dieną virš New York'o ir Vašingtono bus uždrausti užsienio lėktuvų skrydžiai, pranešė JAV Federalinė aviacijos administracija (FAA). Pasak FAA atstovo spaudai, šių apribojimų laikas, kuris New York'e bus pratęstas iki rugsėjo 12 dienos, su visose trijose vietose organizuojamų tragiškų įvykių minėjimo ceremonijų laiku. Per skrydžių draudimo zonas galės skristi tik tie JAV oro linijų lėktuvai, kurių lėktuvų kabinose yra įrengtos sustiprintos durys arba tie, kuriais skrenda federaliniai teismo vykdytojai.

PAKISTANAS

Larkana. Pakistano rinkimų komisija atmetė buvusios Pakistano ministrės pirmininkės Benazir Bhutto kandidatūrą dalyvauti spalio mėnesį įvyksiančiuose rinkimuose, penktadienį pranešė rinkimų komisijos atstovas. „Antikorupcinis teismas yra pripažinęs ją kalta (dėl slapsty-

BBC atsiprašė Lietuvos už skelbtą neteisingą informaciją

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (BNS) — Britų visuomeninis transliuotojas atsiprašė Lietuvos už tai, kad savo informacijoje paminėjo Lietuvą tarp valstybių, pažeidusių ginklų embargą Rytų Afrikos valstybei Somaliui.

„Pripažįstame, kad Lietuvos vardas nėra minimas (Jungtinių Tautų ataskaitoje — BNS) ir tai patvirtina, kad pranešimas buvo klaidingas“, teigiama atsiprašymo laiške, kurį gavo Lietuvos Užsienio reikalų ministerija. Laišką pasirašė BBC Skundų dėl programų skyriaus vadovas Fraser Steel. Jis pareiškė apgailestaujęs dėl įvykusios klaidos ir patikino, kad informacija apie ją bus paskelbta naujajame BBC Skundų dėl programų biuletenyje.

Liepos 11 d. Prancūzijos naujienų agentūra AFP ir kita

dieną BBC išplatino informaciją apie JT ekspertų raportą, kuriame Lietuva neva minima tarp valstybių, per pastaruosius 10 metų pažeidusių organizacijos paskelbtą ginklų embargą Somaliui.

Tačiau iš tiesų minėtame raporte nurodoma, kad 1994 m. kovą į Somalią tam tikrą kiekį granatsvaizdžių, automatinų pistoletų, pistoletų, revolių ir šaudmenų nusiuntė Latvijos bendrovė „Arnex“ bei Lenkijos firma „Cenrex“.

Vakarų valstybių žiniasklaida savo pranešimuose Lietuvą supainiojo su Latvija.

Liepos viduryje UR viceministras Justas Vincas Paleckis AFP ir BBC išsiuntė laiškus, kuriuose pareiškė viltį, kad ateityje Lietuvos ir Latvijos pavadinimai nebus painiojami.

Prancūzijos teismas apklausė lietuvių dviratininko žmoną

Bonneville-Vilnius, rugpjūčio 30 d. (BNS) — Bonneville teismas penktadienį apklausė lietuvių dviratininko Raimondo Rumšo žmoną Editą, kurios advokatas ketina įteikti dar vieną prašymą pa-

leisti ją į laisvę.

„Nedaug ką galiu pasakyti. Tai buvo ilga apklausa, kuri buvo labai naudinga tiesiai ir kuri, aš tikiuosi, tokia bus ir jos greitai išlaisvinimui“, po apie tris valandas trukusio teismo posėdžio sakė vienas Rumšų advokatų Alexandre Varaut.

Šių metų prestižinių daugia dienų lenktynių „Tour de France“ III vietos laimėtojo R. Rumšo žmona yra įkalinta Prancūzijos Bonneville miesto kalėjime dėl kaltinimų draudžiamų dopingo preparatų gabenimu ir platinimu.

Šamberi miesto apeliacinis teismas trečiądienį atmetė antrą Rumšų šeimos advokatų prašymą paleisti E. Rumšienę į laisvę.

Teismui atmetus antrąjį advokatų prašymą, Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento vadovas Petras Zapolskas pareiškė, kad Lietuvos pareigūnai E. Rumšienės išlaisvinimo iš kalėjimo sieks „taip pat užsispyrusiai, kaip tos šalies teisėjai atmetinės apeliacijas“.

Teismui atmetus antrąjį advokatų prašymą, Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento vadovas Petras Zapolskas pareiškė, kad Lietuvos pareigūnai E. Rumšienės išlaisvinimo iš kalėjimo sieks „taip pat užsispyrusiai, kaip tos šalies teisėjai atmetinės apeliacijas“.

mosi nuo teisingumo), todėl ji netinkama dalyvauti rinkimuose, pareiškė rinkimų komisijos atstovas.

RUSIJA

Maskva. Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov penktadienį patvirtino, kad rugpjūčio 19 d. Čėčėnijoje sužudęs karo sraigtasparnis buvo numuštas raketa. Šiam sraigtasparniui nukritus prie Čėčėnijos sostinės Grozno, žuvo 118 joo skridusių žmonių. Ministras tiesiogiai nekaltino čėčėnų sukilėlių dėl šios atakos, kurios metu Rusija patyrė didžiausius nuostolius per beveik 3 metus vykstantį partizaninį karą.

Maskva. Dirbti naujais Tarptautinės kosmoso stoties (TKS) moduliais, kurie bus pagaminti 2003-2005 metais, atrinkta 10 astronautų iš Europos, Azijos ir JAV, pranešė Rusijos kosmoso agentūros pareigūnai. Moduliai — europietiškas „Columb“ ir eksperimentinis Japonijos kosmoso agentūros — greičiausiai bus sukonstruoti ne anksčiau kaip po 2-3 metų.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Medžiagą siūsti: „Draugo“ redakcija,
Ateitininkų puslapis,
4545 W. 63 St.
Chicago, IL 60629

SENDRAUGIŲ STOVYKLA

Beužiant įsibėgėjusiems vėjo malūnams drėgną, karštą vasaros popietę Dainavoje, dvidešimt du ateitininkijos darbuotojai iš Filadelfijos, Bostono, Clevelando, Detroito ir Čikagos susėdo Dainavos Baltųjų rūmų posėdžių salėje prie bendro prailginto stalo aptarti ateitininkijos veiklos dabartį ir ateitį Amerikoje. Pasitarimas vyko penktadienį, liepos 26 d., ateitininkų sendraugių stovykloje, Dainavoje. Posėdį vedė Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (SAAT) narys SAAT Programos komisijos pirmininkas dr. Petras Vytenis Kisielius. Posėdyje dalyvavo Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (SAAT) bei SAAT Programos komisijos nariai: dr. Ona Daugirdienė, kuri yra taip pat Jaunučių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkė ir Darius Polikaitis, išdėstininkas dr. Aloyzas Pakalniškis, Filadelfijos jaunučių kuopos globėja Violeta Razgaitienė ir Kazys Razgaitis, Detroito jaunučių kuopos globėjas Alma Jurkuvienė ir Rita Giedraitienė, Bostono ateitininkai dr. Andrius ir Lionė Kazlauskai, Clevelando ateitininkai Jonas ir Stasė Kazlauskai, Staniškis ir studentas Simas Laniauskas, Cincinnati studentas Kęstutis Aukštuolis, Čikagos jaunučių kuopos globėjas Rasa Kasniūnienė ir Laima Aleksienė, Ateitininkų Dainavos studijų dienų ruošos komiteto kopirmininkas dr. Vainis Aleksas, Ateitininkų sendraugių Dainavos stovyklų komendantas Marius Kasniūnas.

Studentai Simas Laniauskas ir Kęstutis Aukštuolis entuziastingai pristatė išsamų, konkretų, išvystytą planą atgaivinti Amerikos Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) veiklą. SAS veiklos komisijos iniciatoriai yra Simas Laniauskas, Kęstutis Aukštuolis, Lina Šeštokaite, Vija Sidrytė ir Saulius Kliorys. Branduolio vizija yra inspiruoti studentus veiklai per suvaziavimus, studijų dienas, per internetą bei spaudą. Taip pat siekiama pastoviai įtraukti studentus į jaunučių bei moksleivių ateitininkų veiklą. Savo vietovėse studentai praves bent vieną susirinkimą per metus moksleiviams bei jaunučiams. Bus siekiama pritraukti „trečios bangos“ studentus. Branduolio ruošia studentų studijų dienas Dainavoje spalio 11-14 dienomis. Bus akademine programa su paskaitų ciklu. Savaitgalio metu studentus globos jauni sendraugiai Marius Polikaitis ir Liudas Landsbergis. Studijų savaitgalį įžodį duos nauji nariai, norintys stoti į Studentų ateitininkų sąjungą. Simas Laniauskas pranešė, kad Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba jau pasakyrusi 2,000 dolerių veiklos planavimo vykdymui.

Visi audringai pritarė studentų pristatytam projektui. Profesorius dr. Andrius Kazlauskas ir kiti pasisiūlė padėti jiems kiek galėsią. Toliau prof. dr. Vainis Aleksa apibūdino Dainavos studijų dienų ruošą. Dainavos studijų

dienos vyksta kasmet Dainavoje Darbo šventės savaitgalį — paskutinėmis vasaros dienomis. Ruošos komisiją sudaro: kopirmininkai prof. dr. Vainis Aleksa ir dr. Linas Sidrys, Taura Underienė, Jonas ir Stasė Kazlauskai. Šimet komendantu bus Marius Polikaitis. Ši grupė jau trečius metus ruošia studijų dienas. Ruošos komitetas sudaro akademinę programą, akcentuodamas ateitininkams itin svarbią katalikiško tikėjimo misiją bei programose įpinamas ateitininkų veiklos svarstybas, tuo pačiu vienijant moksleivius, studentus bei sendraugius ateitininkų veiklą. Šiais metais Dainavos Ateitininkų studijų dienų programoje dalyvaus Lietuvos Studentų ateitininkų sąjungos pirm. Vytautas Girdzius, iš Varšuvos — istorijos prof. dr. Bronius Makauskas, psichologijos dr. Vytenis Damušis. Dr. Onilė Šeštokaite kalbės apie savo patirtį pirmininkaujant Šiaurės Amerikos moksleivių ateitininkų sąjungai. Prof. dr. Aleksa atsakė į dalyvių klausimus.

Susirinkime toliau vyko Jaunučių ateitininkų sąjungos (JAS) pranešimai bei svarstybos. Dr. Ona Daugirdienė, JAS centro valdybos pirmininkė, supažindino dalyvius su aktyvia JAS veikla. Šiaurės Amerikoje veikia šešios jaunučių kuopos: Čikaga, Clevelandas, Detroitas, rytinio pakraščio kuopos (Filadelfija, Baltimoras, Vašingtonas), Hamiltonas, Los Angeles. JAS centro valdyba kasmet paskelbia metų veiklos šūkį, kurį vykdo visos kuopos. JAS metų veiklos šūkis koordinuojamas su Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos programos komisijos metų veiklos programa. Sąjungos gairėse kuopos vykdo: „Tilto projektą“ — kiekviena Šiaurės Amerikos kuopa susiparavo ir įvairiais būdais bendravo su viena ateitininkų kuopa Lietuvoje. JAS centro valdyba taip pat paskelbė vąj savo nariams užprenumeruoti katalikišką vaikų savaitraštį „Kregždutė“, leidžiamą Lietuvoje. 2001 m. rugs. mėnesį Čikagoje vyko kuopų globėjų sąskrydis sukuriant visų jaunučių globėjų veiklą; buvo didelis pasisekimas. Balandžio mėnesį Čikagoje vyko ateitininkų stovyklų vadovų paruošiamieji kursai. Dalyvavo 16 vadovų. Kursai buvo labai sėkmingi.

Dešimties dienų Jaunučių stovykla vyko Dainavoje liepos mėnesį; dalyvavo 123 jaunučiai. Stovykla buvo labai sėkminga. Šimet būrelių vadovai — moksleiviai ir studentai turėjo daugiau atsakomybės vadovavime. Jie savo darbą atliko pavyzdinai. Baigdamas savo pranešimą dr. Daugirdienė padėkojo visiems vietovių tėveliams ir vietovių studentams už jų pagalbą kuopų globėjoms ir prašė, kad tėvai ir toliau imtųsi atsakomybės už savo kuopų gyvavimą.

Po to vyko trumpi jaunučių kuopų pranešimai. Detroito jaunučių kuopos globėjos Rita Giedraitienė ir Alma Jankienė

Studentų ateitininkų veiklą atgaivinti pasiryžusių entuziastų būrelis po susirinkimo Dainavoje. Iš k.: I eil. — Austė Kuolaitė, Lina Šeštokaite, Lukas Laniauskas, Rita Bradonaitė. II eil. — Simas Laniauskas ir Kęstutis Aukštuolis.

pranešė, jog Detroito kuopa turi 30 narių ir turi susirinkimus kas mėnesį. Globėjos pabrėžė, kad SAAT programos komisijos bei JAS centro valdybos paskelbtos veiklos programos labai padeda, duodamos kryptį tų metų veiklai. JAS globėjų sąskrydis labai padėjo jaunučių ir moksleivių globėjoms patobulinti savo veiklos metodiką sklandžiau vesti susirinkimus ir efektingiau pritaikyti projektus.

Jonas ir Stasė Kazlauskai bei studentas Simas Laniauskas pranešė, kad Clevelando jaunučių kuopa labai aktyvi, turi 30 jaunučių ir dažnai turi susirinkimus. Kuopai vadovauja Teresė Beržinskienė, Regina Idzeilienė ir Ramunė Totoraitienė. Užsiminta, kad esančios globėjos, nors itin pasisventusios, laukia pertraukos, ieškoma pakaitalų.

Filadelfijos jaunučių kuopos globėja Violeta Razgaitienė pranešė, jog Filadelfijos, Baltimorės ir Vašingtono jaunučiai ateitininkai yra susijungę į vieną kuopą, turinčią 20 jaunučių. Trečdalis jaunučių yra „trečios bangos“ vaikai. Kuopa labai gražiai veikia. Buvo pabrėžta, kad kasmetinės SAAT metų veiklos programos labai pagelbsti jų veiklos planavimą. Bostono ateitininkai dr. Andrius ir Lionė Kazlauskai skundėsi, jog jų pastangos įsteigti jaunučių kuopą Bostone nepasisekė, kad jaunučių ateitininkų veikla Bostone silpna.

Tuo tarpu Čikagos globėjos Rasa Kasniūnienė ir Laima Aleksienė dejavo, kad Čikagos kuopoje yra tiek daug dalyvių, kad nelengva juos sutalpinti į Ateitininkų namus susirinkimų metu. Jaunučių Čikagoje yra 140. Jaunučių moksleivių tėvai efektingai padeda jaunučių veiklai. Veiklai talkina vietovės studentai ir moksleiviai.

Posėdyje moksleivių kuopų globėjų nebuvo, bet informaciją pristatė vietovių ateitininkai. Dr. Onilė Šeštokaite baigia savo MAS centro valdybos pirmininkės kadenciją. Centro valdybos pirmininkavimą perima Liudas Landsbergis.

Detroito moksleivių kuopa stipri ir veikli, globojama Rusnės Kaspūtenės. Moksleiviai ateitininkai aktyviai įsijungę į savo parapijos veiklą, naudoja SAAT programos komisijos 2001-2002 metų veiklos programą. Kuopa suruošė veiklos savaitgalį Dainavoje ir vėl ketina tai daryti šimet.

Filadelfijos - Baltimorės - Vašingtono moksleivių kuopa turi savo susirinkimus tuo pačiu metu kaip ir jaunučių kuopa. Kuopa stipri ir efektingai veikia, globojama MAS centro valdybos pirmininkės dr. Onilės Šeštokaite. Kuopa irgi seka SAAT metų veiklos

programa. Clevelando moksleiviams ateitininkams vadovauja — Švarcienė ir dr. Marius Laniauskas. Kuopa susirenka kas mėnesį. Buvo suruošta rekolekcijos. Veikla stipri.

Čikagos moksleiviams ateitininkams vadovauja Liudas Landsbergis, Laura Lapšytė ir Marius Polikaitis. Moksleiviai turi gausius ir dažnus susirinkimus; padeda globoti jaunučius ateitininkus. Veikla efektinga.

Dr. Petras Vytenis Kisielius pasveikino visus Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos (SAAT) vadovus. Apgailėstą, kad SAAT pirmininkė negalėjo dalyvauti šiame posėdyje. Buvo padėkota Dainavos Sendraugių ateitininkų sąjungos stovyklų ruošos komitei, vadovaujamam Viktorės Siliūnienės, už labai puikią stovyklą, kuri pasižymėjo savo ateitininkišku ir dėmesiu tikėjimui bei pasauliečių apšaltavimo misijai. Trumpai buvo susumuoti svarbiausi punktai SAAT posėdžio, vykusio Dainavoje liepos 21 d., darbo sumetimais tarybos pirmininkas dr. Vytas Narutis ir vicepirmininkė Nijolė Baltūnienė apsiėmė pareigomis. Nauja tarybos pirmininkė yra Nijolė Baltūnienė, o dr. Vytas Narutis perima vicepirmininko pareigas. Tarybos kadencija baigiasi 2003 m. pavasarį. Naujosios tarybos rinkimai vyks šių metų rudenį.

Dr. Aloyzas Pakalniškis, SAAT tarybos išdėstininkas, atliko SAAT finansų pranešimą. Dr. Pakalniškis aiškino, kad SAAT yra oficialiai inkorporuota Illinois valstijoje kaip pelno nesiekianti organizacija, kuri yra ateista nuo federalinių mokesčių. Dr. Pakalniškis pabrėžė finansinius ir teisinius niuansus bei atsakomybes ateitininkų vienetams, norint taisyklingai naudoti naują ateitininkų federalinį mokesčių numerį.

Dr. P. V. Kisielius, programos komisijos (dr. O. Daugirdienė, dr. P. V. Kisielius, prof. dr. V. Liulevičius ir D. Polikaitis) vardu apibūdino SAAT Programos komisijos strateginę supratimą ateitininkų istorinės misijos. Komisija tiki, kad ateitininkų sąjūdis Lietuvos istorijoje suvaidino unikalų vaidmenį katalikiškosios lietuvių tautos atgimime, komisija tiki, kad iš visų nūdienos lietuviškų sąjūdžių bei organizacijų ateitininkų sąjūdis turi bene didžiausią potencialą sugrąžinti lietuvių tautą į Dievo skirtas kristocentrines vėžes; kad, ateitininkijos darbas yra Dievo numatytam planui — lietuvių tautos atgimimui. Mes tikime, kad ji ištesės. Ateitininkija lietuviškoje visuomenėje turi tvirtai pasisakyti už Kristų ir

pabrėžti savo katalikiškąją misiją. SAAT Programos komisija kasmet pasiūlo SAAT Šiaurės Amerikos ateitininkijos metų veiklos programą. 2001-2002 metų veiklos šūkis buvo: „Drisime būti kitokie 1911 metais; drisime būti kitokie ir šiandien“. Ateinančių 2002 metų vasaros - 2003 m. vasaros veiklos metų programa akcentuoja ateitininkės kankinės Adelės Dirsytės Sibiro maldaknygės 50 metų pasirodymo sukaktuves. Adelei Dirsytei skiriamas veiklos šūkis: „Paženklinkime mūsų pasaulį meile ir viltimi“.

Programos komisija palaiko veiklos ryšius su ateitininkais sendraugiais Los Anjele, Detroito, Clevelando, Vašingtono, Filadelfijoje ir Čikagoje. Ji taip pat sudarėsi sendraugių ateitininkų įžodžio ruošos programą ir ją pristatėsi Clevelando, Los Angeles bei Čikagos sendraugiams. Komisija taip pat yra paruošusi naujiems sendraugiams ateitininkų įžodį.

Šiuo metu Programos komisija, kartu su SAAT dvasios tėvu kun. dr. Kęstutiu Trimaku rūpinasi, kad ateitininkai bei visa lietuvių visuomenė tinkamai paminėtų Adelės Dirsytės Sibiro maldaknygės „Marija, gelbėk mus“ 50 metų pasirodymo sukaktį su akademine programa bei montazu. Taip pat komisija yra pradėjusi platinėti ateitininkų stovyklose peticiją, kad Lietuvos valdžia sudarytų galimybes surasti Adelės Dirsytės palaikymo Sibire ir juos grąžinti į Lietuvą. Šiam reikalui Ateitininkų sendraugių sąjungos stovykloje buvo surinkta 100 parašų Lietuvos prezidentui ir 100 parašų Lietuvos Seimo pirmininkui.

Ateitininkiškos veiklos posėdžio Šiaurės Amerikos ateitininkų sendraugių sąjungos stovykloje Dainavoje baigėsi nauju ryžtu bei entuziazmu vykdyti savo sąjūdžio šūkį — „Visa atnaujinti Kristuje“.

Dr. Petras Vytenis Kisielius

Dr. RIMAS NOVICKIS
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manuelinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645 W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402. Tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslių ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1694
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisto savo nuostata. Nenaudoti straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasstine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGA“

Dr. RAMUNĖ MACLAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIUS MIKATIS
Seimos daktaras ir chirurgas
Family medical clinic
10811 W. 143 St., Oak Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-480-2500

Dr. LINA POSKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingsley Hwy, Woburn, MA
Tel. 630-323-5050

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
GREGORY SUEZLE, MD
SCOTT GREENWALD, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, vėžio, sužeidimų darbotvėžė bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-728-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-383-8595
Eli Grove: 847-718-1212
ir Libertyville. www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab
Clinic
Manuelinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.
1000 S. State Street,
Suite 201/202, Lockport, IL 60441.
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St., Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA E. CEPLE, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-673-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. ELIGIJUS LELEIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St., Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200,
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

Dr. RUSSELL MILLER, MD
Seimos gydytojas ir chirurgas
Perėmė dr. P. Kisieliaus praktiką
Oak Park Physicians Office
6626 W. Cermak Rd.,
Berwyn, IL 60402
Tel. 708-484-1545.

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-0865
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 773-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIA KERELYTĖ
Arterio Health Center
Stuburo, sąnarių ir raumenų gydymas, chiropraktika, manualinė terapija, akupunktūra.
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455.
Tel. 708-564-0400.
Kalbame lietuviškai. Valandos susitarus.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Prilimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien, išskyrus sekmadienį

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th Str.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsiplėtusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St., Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA E. CEPLE, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-673-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUSRINE SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingsley Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. E. DECKYS
Gydytoja ir chirurgė
Nervų ir emocijų ligos
Kab. 773-735-4477
6449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-582-9400
Valandos pagal susitarimą

AR YRA IŠEITIS?

Ji visada yra, klausimas tik — kokia? Ir kaip, ir kas jos ieško? Tad ir po „Williams“ smūgio Lietuvai žemiau juostos dar gali kas nors išeiti, jeigu visi trys vadovai — prezidentas, Seimo pirmininkas ir premjeras su nauju „Mažeikių naftos“ valdytoju sutars kalbėti vienu ir tuo pačiu balsu. O tokių ženklų lyg ir nusimato. Spaudai paveikiai sukilius, Valdui Adamkui ir Algirdui Bražauskui stipriau pareiškus savo nepasitenkinimus, tuojau po sutarties pasirašymo sakęs su Lietuvos vyriausybės nekalbėsias, „Jukos“ vyriausias derybininkas Michail Brudno savo nuomonę keičia, overslovės savininkas Michail Khodorkovskij net apie jį ir rusus gražiai apibūdina lakstingą atsitiuntę. Ir ne bet kokią, bet garsų britą, buvusį Didžiosios Britanijos užsienio reikalų bei sveikatos apsaugos ministrą ir daugybę kitų titulų pilną lordą David Anthony Owens. Mat jis dabar yra Londone neseniai šios Rusijos verslovės įsteigto „Jukos International“ valdybos pirmininkas. Tik kažkaip keištą, kad, apgaudai Lietuvai dar nesuskubus, išeities pradėjo ieškoti apgavųjų bendrininkai, švelniau juos apibūdina. Nors dabar dar ir negaišiu, ką tai galėtų reikšti, tačiau Lietuvos vadovai bent jau šį kartą neturėtų leisti antrą kartą užliūliuojami. Turbūt neužmiršome, kai prezidentui Adamkui suabejojus su „Williams“ pasirašomomis sutarties nauda, tuoliausinis JAV ambasadorius — berods, Keith Smith — apsilankęs pas jį, iškino kitą, ir kas iš to Lietuvai išėjo. Tačiau pats ambasadorius, Vilniuje tarnybą baigęs, toje amerikiečių bendrovėje gerai atlyginamą darbą gavo. Todėl ir vargu, ar tokių lakstingų čiulbėjimai ką nors reikšia, ir tai Lietuvos vadovai turi įsidėmėti.

Kiekvienas supranta, kad su „Jukos“ derybos bus sunkios, nės visi korybės ant jų stalo, visos amerikiečių turėtos teisės — dabar rusų nuosavybė. Tačiau vis tiek Lietuvos vyriausioji trijulė turi sutarti, nesibadyti vienas ir kita pirštais, bent pirmoji imtis pagrindinio vaidmens ir per „Williams“ — „Jukos“ susitarimo įsigaliojimo laiką bandyti iš rūsų atsiimti bent vienašališ-

kas Mažeikių valdymo teises. O tam tikslui siekti reikia labai gerai žinoti sutartį, visapras smulkmenas ir tuos įslaptintus skirsnelius, kurie iki šiol dar nebuvo paskelbti. Šiam uždaviniui atlikti rugšėjo antrą neeilinės sesijos susirinkęs Seimas neturėtų sūkti tuojuo įsėmto kaltų — tai bus galima atlikti ir vėliau, — bet sudaryti rimtą darbo komisiją, pasikviesti geras teisininkus, net ir užsieniečius, ir sutartyje paieškoti spragų, kurios galėtų padėti bent to vienašališko valdymo teises panaikinti. Taip pat panaikinti ir tiesiog absurdiškus skirsnelius, ipareigojančius Lietuvos valdžią mokėti verslovės nuostolius. Atidžiai pažūrėti ir kitus, Lietuvai žalingus, skirsnelius ir bandyti juos pakeisti. Šalia to, neatsisakyti minties ir į vadinamą arbitražo teismą Londone kreiptis, arba visapras išsiaiškinti, kaip galime apsaugoti Lietuvos valdžią, kad „Jukos“ yra privati bendrovė, todėl bet kokiam politiniam spaudimui į Lietuvą iš jos pavojaus nėra. Nėra? Kuris rusas ir šiandien nenorėtų Lietuvos prijungti prie Maskvos, jeigu tik galėtų? Vilnius Lenkijai, Klaipėda Rusijai — dariniai negu retkar-čiai visokie alkanai šokauja Rusijos Dūmoje.

Nors šiandien ir neaišku, ką net išmintingiausių žinovų pateiktais tikroviškais argumentais bei politikų kietu Lietuvos reikalų gynimu derybose su „Jukos“ galima laimėti, bet su jais kautis reikia iki paskutinio prakaito lašo, ir nedovanotina būtų, jeigu mūsų vadai su „Williams“ sudarytų Lietuvai žalingą sandorį be kovos pakartotų. Iš premjero Algirdo Bražausko užuominų atrodo, kad jis kautis žada. Linkėkim, kad neatlytų. Nes šiam sandoriui įsiteisėjus — tokiam, koks jis yra, — iš rusų pusės Lietuvai darosi jau gerokai pavojinga padėtis. Atrodo, kad šalia „Jukos“ išsigtų Mažeikių, „Gazprom“ nupirks Kauno elektros jėgainę, vėliau — gal ir daugiau jų, Lietuvos

Vilniaus senamiestis, kaip ir kiti didmiesčiai, jau susiduria su transporto priemonių pertekliumi.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotrauka.

dujas, ES narystė privers uždaryti Ignaliną, ir taip rusai kontroliuos visą Lietuvos energiją, ir Maskva siurbis nauda. Ką tai tautos ekonominei gerovei, nekaltant jau apie politines pasekmes, reikš Kremliaus artimame užsienyje, prijungus Gudiją, Rusijos spaudžiamame iš dviejų šonų.

Tačiau jūs to visiškai nebijokite, Lietuvai čiulbėjo prieš porą dienų „Šekspyr“ restorane su prezidentu Valdu Adamku pietavęs anglų lordas Davis Owens, tą patį giesmę vėliau pakartodamas Seimo pirmininkui Artūram Paulskui, premjerui Algirdui Bražauskui, ūkio ministrui Petriui Česnai ir finansų ministrui Daliai Grybauskaitė. Rusai jau nebe tokie, po Berlyno sienos griuvimo jie visiškai pasikeitė. Dabar jie geručiai, nekalti avinėlai, net subliauti kaip reikiant nebemoka, suokė britas. Ir kaip gaila, kad tokių naivuolių ir tarp lietuvių, net išėvį, atsiranda. Pasakykite man, gerbiame, jeigu jie jau tiek geri, kodėl jau net septyneri metai Rusijos-Lietuvos sienos sutarties nepatvirtinami, apie čia minėtą artimąjį užsienio giedą, nenori net girdėti apie 20 milijardų dolerių okupacijos žalos atlyginimą, negrąžina mums ne tik carų laikais išgrodų turto bei archyvų, bet stropiai nuo mūsų saugo ir bolševikmečio jų nusikaltimus darbus įrodančius archyvus, atsisako išduoti Lietuvai patį jos prieglobstį radusį lietuvių žudiką Raslaną? Negi jau pamiršome, kieno apipilėstus ir sudegintus valdovų rūmus mes dabar atstatiname?

Dargi jų okupacijos nuskurdintų mokesčių mokėtojų pinigais. O kad iš tikrųjų gera „Jukos“ bendrovė, galime lengvai įsitikinti, susipažinę su jos savininku oligarchu Michail Khodorkovskij, kuris, buvęs vargšų tėvų sūnus, dar neturėdamas nė 40 metų, jau turi didžiulį banką, per jį kontroliuoja 15 milijardų vertės „Jukos“ akcijas ir mėgaujasi 3.7 milijardų vertės savo asmenišku turtu. Dar visiškai neseniai jis, savo alyvos laukus Sibire šulinių gręžti pasikvietęs AMOCO, vos tik atlikusią darbą ir išleidusią 300 mln. dol., bendrovę išvijo, užsitarėdamas vakariečių verslininkų panieką. Tad ne-nustebkime, jeigu jis, pirkas iš „Williams“ teises perduotų kokiame nors anabui, vadinamam Saddam Hussein. „Kas gi galėjo tikėti, kad „Williams“ parduos Mažeikius rusams ir dar už Lietuvos „valdžios nugaros“, — trauko pečiais dešiniųjų kandidatas į prez-

dentus Andrius Kubilius. Pasakyk man, garbus valstybininke, kuris išmintingas politikas galėjo tuo netikėti?

Tad tokių skaudžių pamokos gal nebus tokie naivūs šiandienai Lietuvos vadovai, derėdamiesi su „Jukos“, jeigu Khodorkovskij į tokias derybas leis. O kad toji pamoka būtų veiksminga, nors nebūtinai šiandien, bet visgi nedelsiant, Seimo sudaryta komisija visą „Williams“ absurdą turi nuodugniai ištirti, surasti už jį atsakingus asmenis, jų pavardes paskelbti visuomenei, elgesį vertinti atiduoti įstatymui. Per matą duoti egzaminą neišlaikiusiems buvusiems valstybės vadovams parašyti blogą pažymį, bet reikia palikti ir koki nors išėjimą dabartiniams bei būsimiems. Nes šis neatsakingas žaidimas gali labai neigiamai atsiliepti lietuvių tautos bei valstybės nugaros, — trauko pečiais dešiniųjų kandidatas į prez-

LR garbės konsulas Palm Beach, FL, Stanley Balzekas, Jr (kairėje) ir buvęs bankininkas Adolph Balzekas diskutuoja Lietuvos verslo klausimais, susitikę garbės konsulate Palm Beach.

LIETUVAITĖ KELIAUTOJA
PRIEŠ 100 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 6

Toliau Jule aprašo, kaip ji aplankė savo senąją Šv. Tofiną mergaitę gimnazijai prie Nevos seniečio. Čia ji prisiminė, kiek iškentėjo už prigimtos kalbos branginimą. Ji turėjo labai gražiai išleistą lietuvišką maldaknygę „Aukso Altorelis“. Jule taip pasakoja: „Vieną dieną mokytoja pastebėjo tą maldaknygę. Prisiartinus ji paprašė parodyti, klausdamas, kur gavau taip dailią maldaknygę. Nespaėjau burną atidaryti, kad atsakius, kaip — 'žirėkit tik, tokiuos brangiuos apdaruos, o pagoniška kalba' — ryktelejo sarkastiškai mokytoja, kuri pati gimė ir augo pačioje Lietuvos širdyje — Vilniuje. Mane, tarytum, perkūnas nutrenkė. Ausys — švilte švilto, — prisipažįsta Jule, ir mąsto: Ar lietuvių kalba yra pagoniška? Juk melstis mane mokyta lietuviškai, lietuviškai ir tikybės dogmatai man apreiškėta. Juk bažnyčioje kas nedėdindien ir šventėms per sumą ir prieš mišias, tarytum, aniojų pulkai taip žavėtinai lietuviškais žodžiais giedodavo Valandas, Ražančius, Pulkim ant kelių, ir t.t. Tad kur čia pagoniškas? Pulkin lietuviškoje maldaknygoje. Ne, juk kadaise tiek lenkai, rusai, vokiečiai, prancūzai gludėjo nugrimzdę pagonybėje. Lotynų kalbą dabar ne tik nieks neišdrįstų pavadinti 'pagoniška', nors rymiečiai ilgus amžius dovijo krikščionis".

„Juk mes lietuviai seniai paliovėme garbinti savo

pranokėjų Perkūnus, Patimpus ir Pikuolius, — minti- toliau lietuvių katalikų Jule. — Kodėl mano katalikiškoje mokykloje taip storžieviskai mindžiojama mūsų kalba, tuo tarpu kai Šv. Katarinos bažnyčioje ant klausyklių tarp įvairiausių kalbomis parašų — kaip galima išpažinti savo nuodėmes — ir lietuviškas. Kur teisybė, kur liogika?"

Šiandien žmogus pagalvoja, ar tai buvo religijos, ar lenkiškumo stūmimas? Deja, kaip šiandien mes, ir lenkiškai, ir lietuviškai, ir dabar lenkiškumas gerokai apvaldęs religiją.

„Poganska mowa“ sakinyse kartojosi mano mintyse, — pasakoja Jule, — ir vis negalėjau suprasti, kodėl man prisigė prievarde 'zaklenta žmudzinka' — už- keikta žemaitė, nors buvau ir vienintelė iš septynių lietuvių — suvalkiotė".

Kiek drąsos jaunai gimnazistei reikėjo, kai istorijos pamokoje, priešius prie Vytuto laikų, ji, pašaukta atsakinėti, šitaip prabilo: „Lytkės savo istoriją mokos ir atsakinėja lenkų kalba, kitų tautų auklėtinės savo tėvynės istoriją irgi turi teise mokytis prigimtąja kalba. Aš gi, nors esu lietuvi, bet Lenkijos istoriją mokaus noriai lenkų kalba. Tačiau šiai dienai buvo užduota mums iš Lietuvos istorijos skirsny — apie didkunigaikštį Vytautą. Naudodamasi mokyklos suteiktomis lygiomis teisėmis visų tautų mokinėms, aš šitą lekciją irgi išmokau lietuviškai ir malonėčiau tąja kalba apsaityti".

Gal skaitytojai būtų įdomu sužinoti, kokia buvo ir tos patriotės lietuviškos suvalkiotės kokia reakcija? „Visų mokinių veidai akimirksnyje atsigrižo į mane. Mokytojas pabalo, jo rankos ir barzda pradėjo drebėti. Moky-

tojas susivaldė, ir nuodamas, kad kaip nieko nebuvo, iššaukė tuojau kitą mokinę. Ir tik po to jis pradėjo be įžangos, buk veltui esą auklėti tokias idejas, kurios niekam neišpildys, kad lietuviai gali likti lietuviais ir nevarčiodami savo kalbos, kaip kad airiai yra airiais kalbėdami angliškai, — kad lietuvių kalba seniai jau atgyvenusi savo amžį ir būtų neišmintinga stengties atgaivinti tai, kas jau nuslinko praeitimi, ir t.t."

„Keli metai praslejo nuo šio atsitikimo, — pasakoja toliau Jule Pranaitytė, — ir man tiek iš to buvo naudos, kad prancūzų, rusų ir vokiečių mokytojų opinioj pakilau keliais coliais aukščiau. Nors garsesnių riau- šių už lietuvių jau nebekeldavome, kaip kada gėrime ūpe lietuviškos susitarusios laikydavome savo mitygus prigimtą kalbą, kurios nesuprasdamos len- kės iš apmaudo netverdavo savo kailyje".

„Kitas mūsų klasių lietuviškos pasisekė mokyklos patrijotams perdirbti ir dvilypes esybes — lenkes- lietuves. Gal šitame žvilgyje nebūtų buvęs taip lenkas ir mano sprandas, jei tuomet gyvenę Peterburge mano broliai, ypač kun. Justinas, o taipogi ir a.a. Pranciškus Vaitaitis nebūtų nuolat kėlę mano tėvynmėles jausmą", — prisipažįsta Jule. Ak, tas Vaitaitis, anuo- met pavergęs ne vien Jule širdį, ar nepavergė ir mūsų su savo eilėmis:

Vai, leikite dainos, iš vargu nupintos,

Iš kaimo į kaimą pas jaunos sėnos,

Paguoskite širdis, nelaimių sutrintas,

Nušuostykite ašaras, kelkit jausmus!

Štai kaip aprašo Pranaitytė lietuviškus pasilinks- minimus Peterburge:

„Teatras! Atsidaro scena, ant estrados pasirodo gie-

Danutė Bindokienė

Ši diena — ne darbui

Daugelyje valstybių vienas šventadienis metuose skiriamas „darbo žmonėms". Tiek Europoje, tiek kai kuriuose kituose žemynuose, ši šventė paprastai švenčiama gegužės pirmąją. Amerikoje Darbo šventė visuomet būna pirmąjį rugsėjo mėnesio pirmadienį.

Prasidėjusi gan kukliai: 1882 m. „Knights of Labor" organi- zacijos suruoštu paradu New York mieste, ilgainiui išsivys- tinto šventę, kurią mes čia visi zinome. Pagal pradžios datą, šiomet Labor Day-Darbo šven- tė gali didžiuliu 120 metų sukaktimi. Nors pradžioje šventės data kurį laiką buvo kaitaliojama, bet dabar ta pati visoms valstyboms, įskaitant District of Columbia, kuriam priklauso valstybės sostinė, ir Puerto Rico teritorijai.

Jeigu kai kurios valstybinės šventės turi savo įvaizdį, savo „veidą ir tradicijas", Labor Day šiuo atžvilgiu per stipriai neužsirekomenduoja. Tiesa, daugelyje vietų, ypač, kur isi- tvirtinę darbininkų unijų cen- trai arba artėja svarbos rinki- mai, pasistengiami suorganizuoti vieną kitą margą ir triukšmingą parādą, ne tik su įprastais šiam renginiui priedais, bet ir su prakalbomis iš pagrindinės sąveiki tribūnos.

Darbo šventės parādai sutei- kia pramoga jų dalyviams, žiūrovams (ypač vaikams), o politikai gali pasirodyti ir p- sistatyti savo rinkėjams. Ta- čiau už palyginti paviršiu- tiškus šios šventės žymius visgi glūdi ilga ir kartais skau- di, net kruvina, darbo žmonių, siekiančių savo pagrindinių teisių, geresnių sąlygų dar- bovietėse, aukštesnio atlygini- mo, sveikatos apdraudos ir kitų lengvatų, istorija. Į jos puslapius ne vieną epizodą įrašė ir mūsų tautiečiai — pir- mieji emigrantai iš Lietuvos, kurių sunkumai švietime, krašte, dominuojamame dau- giausia kelių gausesnių tauty- bių (airių, vokiečių, italų, net lenkų), šiandien sukelia šiur- pą ir užuojautą.

Jeigu pastaraisiais metais į Ameriką atvykę lietuviai nusiskundžia, kad, nepaisant pasiektos aukštojo mokslo, turi dirbti patius juodžiausius, prasciausius darbus, imi- grantai, atvykę prieš ir po Pirmojo pasaulinio karo kitokios dalios net nežinanti. Anglių kasyklos, geležies ir plieno liejyklos, skerdyklos — tai jų darbovietės, kuriose liejo prakaitą (neretai ir krau- ją), kad sukurtų geresnį

gyvenimą ir sau, ir saviesiems, ir dar galėtų padėti pasilikusiems tėvynėje. Nepaisant, kaip sunkūs ir pavojingi buvo tie darbai, visgi visi galėjo užsidirbti taip gei- dziamą dolerį. Vilke darbo šventė visuomet būna pirmąjį rugsėjo mėnesio pirmadienį.

Pabaiga, žinojo, kad likęs laikas priklausė jiems: niekas negali diktuoti, kaip jie turi gyventi, niekas nepersekoja, nekluduoja, nedraudžia įsijungti į organizacinę veiklą, paskai- tyti laikraštį ar knygą savo kalba, pabūti su artimaisiais ar savo dėjos draugais. Šian- dien mus tiesiog stebina, kiek tie ankščiaušieji lietuviai imi- grantai spėjo sukurti, nuveik- ti, pasiekti. Juos nuo vėlesnių imigrantų bangų labiausiai skiria tai, kad didžioji dalis tų pasiekimų nebuvo vien asmeniškai gerovei, bet visų savo tautiečių labui. Išleistas knygos, laikraščiai, kiti lei- diniai; įkurtos parapijos, pa- statytos gražios bažnyčios, lietuvių namai su salėmis ir mokyklomis; bankai, apdrau- dos įstaigos, brolijos, organi- zacijos, draugijos, sąjungos...

Kai kurie anuo metinių dar- bų ir veiklos vaisiai išlikę iki mūsų dienų, kiti — tik archy- vuose, leidiniuose ir dokumen- tuose. Tačiau užvis didžiausią pagarbą užsipelnė tie anksty- viausieji lietuviai imigrantai, kad savo dvasinių vertybių neatsisakė dėl sunkaus kas- dinio darbo ir nemaziau sunkių gyvenimo sąlygų.

Eilinis amerikietis nedaug sau galvą suka, dėl ko ir kas sumanė pirmąjį rugsėjo pi- rmaadienį skirti šventei? Tai paskutinis ilgas savaitgalis prieš rudenį, tarytum vasaros užsisklenda. Baigiasi atostogų laikotarpis, daugelyje valstijų oras jau dvelkia rudeniu, po Labor Day prasideda mokslo metai... Besinaudodami tuo ilgu savaitgalio, tūkstantčiai pasipila iš miestų, tikėdamiesi pasivyti vasaros malonumų likučius. Atitinkamos eismo reguliavimo įstaigos jau iš anksto pranašauja, kiek žmo- nių dardės keliais ir greitke- liais, kiek avarių atsitiks...

Bet tokie tamsūs spėjimai retai ką atbaido nuo ilgesnių ar trumpesnių kelionių. Po Darbo šventės, kaip ir kiekvieną rudenį, pagyvens ir lietuviškoji veikla. Linkime visiems skaitytojams, ben- dradarbiams ir „Draugo" draugams (net ir nedraugams) malonaus savaitgalio, o po to — sėkmingų darbų!

Bus daugiau

MŪSŲ ŠEIMOSE

JULIJOS IR EMILIO SINKIŲ FONDAS

Paciame pavasario žydėjime santamoniškietis Emilis Sinkys šventė gražų 90-tą gimtadienį giminių ir artimų draugų bei kaimynų būrelyje. Buvo perskaityta daugybė sveikinimo telegramų iš žymiausių Lietuvos žmonių: prezidento Valdo Adamkaus, Seimo nario prof. Vytauto Landsbergio ir žmonos Gražinos, rašytojo Kazio ir Gražinos Sąj, Lietuvos Respublikos garbės generalinio konsulo Vytauto Čekausko ir žmonos Janinos, Eišiškių krašto Rapaliočio mokyklos mokinių ir daugybės pasaulyje išsimėčiusių giminių, tautiečių. Šventei vadovavęs Albinas Markevičius jubilatui užrišo plačią tautinę juostą su išaustu sveikinimu. Prezidentas Valdas Adamkus savo sveikinime jubilatui rašė:

„Jūs ir Jūsų žmona Julija esate žmonės, kurių tauri veikla nuo pat valstybės nepriklausomybės atkūrimo lengvina likimo nuskriaustų Lietuvos vaikų dalį. Jūsų finansinė parama labdaros fondams, švietimo bei gydymo įstaigoms ne tik sustiprina daugybės negalios slėgių žmonių viltį, bet ir tapo veiklaus humanizmo pavyzdžiu daugeliui žmonių“.

Julija ir Emilis Sinkiai savo sukuriamam fondui nuo 1992 m. iki šių metų vidurio paaukojo 723,000 dolerių. Nuostabiausia, kad trečdalis visos šios sumos suaukojo Sinkių sūnų, Alberto ir Augustino, šeimos. Paskutiniai iš tos didelės sumos 4,500 dol. buvo neseniai įteikti „Lietuvos Vaikų vilties“ Los Angeles skyriui, kuris tęsia apdegusių vaikų ligoninės pastato statybą Vilniuje. Julijos ir Emilio Sinkių trisus įgytas nuosavas turtas labdarai aprūpino daugybę Lietuvos mokyklų kompiuteriais, ligoninės naujais įrengimais bei vaistais, kalėjimų suimtuosius žmoniškesne buitimi, vaikų mokytojų ir gyvenimo įstaigas trūkstantiems baldais ir įranga. Neįkainojamą pagalbą E. J. Sinkiai suteikė visiems atsikuriantiesiems Lietuvos universitetams ir aukštosios mokykloms. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Kaune atkūrimui ir

kompiuterinei įrangai įsigyti buvo paaukota per 80,000 dol., Klaipėdos universitetui, Šiaulių ir Vilniaus Pedagoginiams universitetams — po 5,000 dolerių. Už fondo lėšas buvo nupirkti trys stomatologijos įrenginiai — dviems senelių ir neigalių žmonių namams bei Vilniaus mokyklai Lietuvos namai, kurioje mokosi ir gyvena iš viso pasaulio suvaziavę lietuvių tremtinių vaikai. Fondo pinigai buvo panaudoti ir kalinių buičiai. Lukiškių kalėjimui buvo nupirkti 2,000 cūžinių ir pagalvėlių. Be to, paaukota dalis lėšų kalinių šeimų sąlygoms pagerinti.

Per Santa Barbara miesto labdaros tarptautinę firmą „Direct Relief International“ Sinkių fondas „Lithuanian Foundation“ išsiuntė šešis talpintuvus ir dvi papildomas siuntas vaistų, medicinos įrengimų ir kitų gydymo priemonių už tris milijonus dolerių. Davusi pradinį įnašą, toji firma pradeda rūpintis gauti aukų iš medicinos įrengimų ir farmacijų bendrovių. Kartais už kiekvieną taip paaukto dolerį gaunama nuo 15 iki 20 dolerių vertės vaistų ir medikamentų. Vien tik šiai „Direct Relief International“ organizacijai Sinkių fondas paaukojo per 150,000 dolerių. Dalis Sinkių fondo lėšų, 110,000 dolerių, buvo pervesta Vytauto Landsbergio fondui, kad aprūpint Lietuvos vidurinės mokyklos kompiuteriais, daugiausia Rytų Lietuvos mokykloms.

Kas paskatino šiuos du, nebe pirmos jaunystės, žmones tapti viena didžiausių Lietuvos žmonių rėmėjais ir globėjais? Kodėl kitų vargas ir nelaimės taip artimos šių dviejų žmonių širdims ir sieloms?

Viename autobiografinių pasakojimų Emilis Sinkys yra aprašęs nepaprastą savo šeimos istoriją. Emilis Sinkys gimė Gargžduose, muitininko šeimoje. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, tėvas buvo pasiūstas caro kariuomenėn, o šeima evakuota į Smolenską. 1918 m. grįžo į Marijampolę, kur Emilis baigė Ry-

Julija ir Emilis Sinkiai Kalifornijoje.

giškių Jono gimnaziją. 1935 m. baigia Vytauto Didžiojo universiteto teisės fakultetą. 1937 metais, užbaigęs karo mokyklą, veda mokytoją Juliją Galminaitę. Dirbo Klaipėdos ir Vilniaus pasienio apsaugose, išstarnavęs iki kapitono laipsnio. Sovietams okupavus Lietuvą, buvo atleistas iš darbo. Artėjant antrai okupacijai, su šeima traukėsi į Vokietiją, bet karo sumaištyje buvo atskirtas nuo šeimos, kuri liko sovietų okupuotoje Lenkijoje. Karui baigiantis, sušlubavęs sveikatai, jis paguldytas į džiovininkų sanatoriją Vokietijoje. Ligoninėse Emilis Sinkys sirgdamas išgulėjo net ketverius metus; čia jam buvo padaryta sudėtinga plaučių operacija.

Šioje sanatorijoje įvyko didysis jų šeima lietus stebuklas: po 2,5 metų nesimatymo ir nežinios, žmona Julija su mažais sūneliais Albertu ir Augustinu sugebėjo ištrukti iš sovietų okupuotos Lenkijos ir atvykti į vakarų Vokietiją. 1949 m. Sinkiai persikėlė į Ameriką, apsigyveno Bostone; kaip sako pats Emilis, jie nieko neturėjo, išskyrus jaunystę ir labai sveiką požiūrį dirbti ir mokytis. Žmona Julija gavė darbą siuvykloje, o jis — lėkščių plovėju milijonierių klube už 65 centus į valandą. Vėliau dirbo geležies liejykloje sunkioje nakties pamainoje, dar vėliau — mašinų fabrike, kuriame po metų jau buvo pirmos eilės mašinistu.

Taip prabėgo pirmasis emigracinio gyvenimo dešimtmetis. Per tą laikotarpį jie tapę, pirkę pirmuosius pastatus, remontavo ir pardavinėjo, gaudami pelno. 1959 m. persikėlė į Kaliforniją ir čia vertėsi investavimais į nekilnojamąjį turtą. Kaip rašo Emilis, jie neturėjo jokių iliuzijų: „Reikėjo pripildyti keturis pilvus, apsirūpinti šilta pastoge ir turėti atsargų ligos ar nelaimės atvejui. Kartu su žmona Julija dirbome, kartu planavome, kartais aš net abejodavau, o Julija buvo drąsi ir labai ryžtinga. Gyvenimas buvo ne-

lengvas ir neglostė, bet mes buvome tarsi iš anksto tam pasiruošę. Aš dirbau prie mūsų namų kaip stogininkas, santechnikas, elektrikas, stalius, dalytojas, valytojas, o žmona kaip dalytoja, valytoja, dekoratorė ir labai geras buitinierius“. Pirmą labdarinę darbą Sinkių šeima įvykdė jau po trijų savaičių, atvažiavę į Ameriką. Jie supirko maisto, drabužių ir keturis siuntinius išsiuntė giminiams, likusiems Vokietijos lageriuose. Skolintu rankiniu vežimėliu teko stumtis pėsčiomis gatvėmis tris mylias, išstovėti net kelias valandas eilėse, kad priduoti siuntinį.

Nuo 1989-ųjų metų sovietų okupuotoms tautoms pradėjus judėti, reikalauti savo teisių, jautėsi ateinąs laisvės pavasaris. Tais metais Julijos iniciatyva Sinkiai paaukojo 50,000 dolerių Tautos fondui Čikagoje su sąlyga, kad tie pinigai gali būti panaudoti tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Šios sumos vėliau ir buvo panaudotos Lietuvos išdraskytų aukštųjų mokyklų atkūrimui. 1991 m. J. Sinkienės iniciatyva įkuriamas „Julija & Emil Sinkys Lithuanian Foundation“, kuris iki šiandien gelbsti Lietuvos ligonines, kalėjimus, vaikų ir neigalių žmonių bendrąsias mokyklas, prieglaudas ir vaikų bendrabučius. Fondo lėšos negali būti panaudotos privatiems asmenims.

Abu Sinkiai aplankė tėvų kraštą ne vieną kartą. Jie čia buvo sutikti su didele pagarbą. Lietuvos valdžia įvertino Sinkių fondo taurią veiklą, apdovanojusi fondo prezidentę Juliją Sinkienę IV laipsnio Gedimino ordinu. Lietuvos žmonėms dar sunku gyventi ir dirbti demokratijos sąlygomis. E. ir J. Sinkių gyvenimo pasiryžimas ir sėkmė yra didelis pavyzdys lietuviško paprastumo, darbštumo ir prisirišimo prie savo tėvų žemės. Su tokių žmonių pagalba mūsų tėvynei bus lengviau atsikurti.

Regina Gasparonienė

St. Xavier universitetas, Chicago, IL, rugpjūtio 6 d. pagerbė šį universitetą baigusią Loretą Kassel-Stukienę už jos humanitarinę krikščionišką veiklą, ypač dirbant su Lietuvos Vyciais, remiant gyvenimo nuskriaustuosius Lietuvoje. Loretta Stukienė, žinoma visuomenininkė, gyvenanti Watchung, NJ, baigė Šv. Kazimiero akademiją Čikagoje, ją žymėjimas apdovanojo popiežius Jonas Paulius II bei Lietuvos prezidentas. Dabar Loretta Stukienė daug pastangų įveda, garsindama Šv. Mergeles Marijos apsaureikimą Šiluvoje, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie šią stebuklą vietą ir joje apsilankytų. Nuotraukoje — pagerbimo dalyvių būrelis: St. Xavier un-to prezidentas ir CEO dr. Richard Yanikoski, viceprez. Rebecca Fournier, Irena Valaitytė-Polikaitienė, ses. Cathleen Cahill, Silvija Kučenaite-Fotti, Loretta Stukienė, abiturientų koordinatorių Deborah Hughes ir John Stachniak.

Žurn. Antanas Juodvalkis savo padėkos žodyje pasidžiaugė, kad tiek daug artimųjų ir jo gerbėjų susirinko pasveikinti 90-jo gimtadienio proga.

Uosio Juodvalkio nuotrauka

MANE NUDŽIUGINO PARODYTAS DĖMESYS

Mano 90-to gimtadienio proga, vaikai Eglė ir Uosius su šeima surengė pietus ir pabendravimą š. m. rugpjūtio 10 d. „Seklyčioje“, Čikagos Marquette Parke. Dalyvavo didaklas būrys giminių, draugų, rašto žmonių, lietuvių visuomenės veikėjų. Mane labai nudžiugino dalyvių skaičius ir parodytas dėmesys mano asmeniui, nors jau pastaruosius kelerius metus aktyviai nesirūdinu spaudoje ir visuomeninėje veikloje.

Mano labai trumpas ir kuklus pasireiškimas Lietuvos gyvenime (okupacijų metais rezistencinėje veikloje) plačiau atsiskleidė išėjimoje. Tai joks nuopelnas, o tik mažytė skolas dalis atiduota nepriklausomai Lietuvai už suteiktą mokslą ir šviesesnį gyvenimą.

Aš ir didžioji dalyvių dalis buvome nepriklausomos Lietuvos auklėtiniai ir savo tėvynės mylėtojai. Nors mūsų pa-

saulėžiūros skiriasi, bet randame bendrą kalbą, siekdami pagrindinių tikslų.

Tą šeštadienio popietę buvo smagu valandėlę pabendrauti su buvusiais kolegomis ir bendradarbiais visuomeninio darbo baruose. Pasakyti sveikinimų įvertinimo žodžiai ir išreikšti padėką už bendrą darbą bei parodytas dosnumas mane labai jaudino.

Nesu nei vargšas, nei turtuolis ir anksčiau gautų premijų nepanaudojau savo ar šeimos reikálams, bet grąžinau visuomenei, įstodamas nariu į įvairius fondus, remdamas kultūrinę, visuomeninę ir švietimo veiklą. Tad ir ši kartą gautas pinigines dovanas (buvo pageidauta — jokių dovanų) grąžinu lietuvių išėjimo darbui gerų darbų parai.

Jas paskirstau: Lietuvių partizanų globos fondui, Almos fondui, Vaikų vilčiai, lie-

tuvių dienraščiai „Draugas“, savaitraščiams „Dirva“, „Amerikos lietuvis“, dvisavaitiniams „Lietuvių balsui“, Toronto „Tėviškės žiburiams“, Vilniuje leidžiamoms „Tautininkų žinioms“, radijui „Margutis II“, „Amerikos Lietuvių radijui“ (A. Šlutas), Lietuvių fondui, LB Kultūros tarybai, LB Socialinių reikalų tarybai, Amerikos Lietuvių tarybai, Čikagos Lietuvių operai, lietuvių Šv. M. Marijos Gimimo Marquette Parke, Lietuvių rašytojų draugijai.

Ypatinę padėką reiškiu Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybai ir Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdybai bei kitiems asmenims už vertingas dovanas — paveikslus ir padėkos plokštes.

Didžiausia padėką mano vaikams Eglei ir Uosui su šeima už suruošimą mano gyvenimo saulėlydyje šios reikšmingos dienos, ir visiems taip gausiai dalyvavusiems mano šventėje.

Te Dievas laimina Lietuvą, tolimesnę lietuvių išlaikymo veiklą ir visų asmeninį gyvenimą.

Antanas Juodvalkis

DARIUS RADVILA BAIGĖ GIMNAZIJĄ

Šiais metais birželio 5 d. Darius sėkmingai baigė Carl Sandburg gimnaziją Orland Park, IL. su aukštais pažymiais ir pasiekimais. Jis stovėjo kaip 18 iš 800 gimnazistų ir per savo ketverius metus beveik visi pažymiai buvo „A“, o paskutiniiais metais net visi „A“. Daugumas jo kursų buvo „Advanced Placement“ lygio, už kuriuos užsitarnavo universiteto kreditus. Senjorų garbės pobūvio metu jis buvo apdovanotas šiais pažymėjimais: už puikų akademinį pasiekimą High Honors Academic Achievement pažymėjimu,

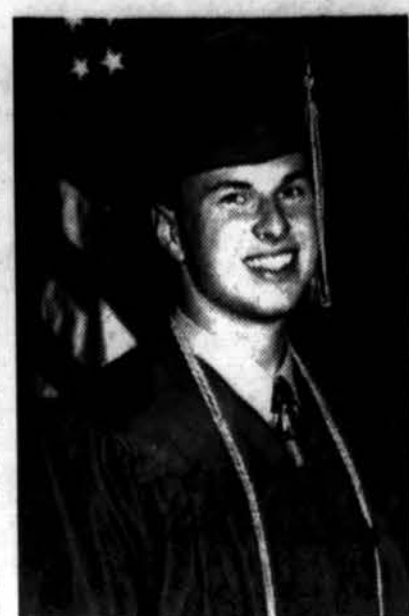
„State of Illinois Certificate of Achievement“ iš gubernatoriaus George Ryan ir 1,500 dol. stipendija iš Orland Park Kiwanis klubo už gerą mokymąsi.

Gimnazijoje Darius priklausė „National Honors Society“ ir matematikos garbės organizacijai Mu Alpha Theta. Žaidė ledų ritulį savo gimnazijos komandoje ir taip pat priklausė „Varsity“ golfo komandai. Palos Community ligoninėje kaip savanoris dirbo 2 metus.

Darius baigė Maironio lituanistinę mokyklą gerais pažy-

miais, šoko tautinius šokius „Grandis“ ansamblyje, priklausė ir skautam ir ateitininkam, daugelį metų stovyklavo Dainavoje. Visur Darius pasižymėjo, kaip rūpestingas, jautrus ir gabus jaunuolis. Šiuo metu jis ruošiasi lankyti Illinois universitetą Champaign-Urbanoje, Inžinerijos fakultete. Jo tolimesnis siekis yra baigti mediciną, vaikų gydymo srityje, nes jis labai myli vaikus.

Linkime būsimam studentui Dariui daug sėkmės ir Dievo palaimos.

Darius Radvila.

* I didžiulį poilsiautojų Lietuvos pajūryje būrį kiekvienais metais įsileja neigalieji. Maždaug už 8 kilometrų nuo Palangos esančiose Mončiškėse vasarą atidaroma žmonių su negalia stovykla. Šiuo metu palapinėse ir mediniuose nameliuose ten gyvena Lietuvos paraplegikų asociacijos nariai. (LŽ, Elta)

Julija ir Emilis Sinkiai Klaipėdoje.

NE VISIEMS GRYBAUTOJAMS GRYBAI ŠVILPIA

Arba septynios dienos su „Lietuvos Vaikų vilties“
savanoriais Wisconsin miškuose

Kiekvieną vasarą „Lietuvos Vaikų vilties“ (LVV) savanoriai turi progą praleisti nuostabią savaitę šios organizacijos pirmininkės Gražinos Liautaud ir jos vyro Jim vasarvietėje. Taigi ir šį rudenį bėrelis darbščiuojančių Gražinos pagalbininkų, su energingąja Birute Jasaitiene prie šakų, susirinko prie Bond ežero, tolimoj Wisconsin šiaurėje.

Nedidelis Bond ežeras, bet jo vanduo skaidrus ir šiltas, pakrantės smėlėtos, o krantai — eglėnais, pušynais ir, žinoma, lietuviška gomuri viliojantys grybai! Čia visa gamta labai lietuviška, todėl ir LVV savanoriai vakarais traukia mėsos dainos gerai tinka.

Atvykus pas Gražiną ir Jim Liautaud į svečius, jautiesi kaip namie, nes jie retu draugiskumu ir šilumos žmonės. Jų šaunios vasarvietės durys, atrodo, niekad neuždaro; jie bendrauja su kiekvienu, dalindami šypseną ir dėmesį.

Pirmas žvilgsnis į šį švelnios gamtos kampelį užklūva už aukštą stiebą vėjo plaudamos lietuviškos trispalvės. Prie skaidraus ežero, tarp eglėlių ir pušų vėliava pritinka, ir pasijauti lyg būtum kur Zarasuose ar Ignalinoje. Žemiau trispalvės, plakasi ir kita vėliava — tamsiai mėlyna su baltu trikampiu, kuriame tupi baltagalvis Amerikos erelis. Užrašas sako: „Welcome to Bondwood, USA!“ Tai Jim Liautaud giminės ženklas.

Gražina Liautaud pasakojo, kad, Antrajam pasauliniam

karui baigiantis, jos vyro tėvas ir penki draugai už 600 dol. nusipirko ežerėlio pakraštį. Laikui bėgant ir šeimos gausėjant, jie pasistatydino vasarvietes, namus. Jei kuris iš draugų mirdavo, ar persikeldavo kitur, savo pačios dalį perleisdavo tik likusiems draugams. Taip šioje gražioje apylinkėje plėtimosi graži draugų ir giminų bendruomenė. Ne veltui ežero vardas Bond (Ryšys). Tas ryšys gyvas ir dabar, nes čia gyvena jau antra ir trečia Liautaud karta. O Čikagos lietuviams jis taip pat prasmingas, nes Gražina ir Jim yra ypatingi mūsų draugai: be jų dosnios pagalbos nebūtų įmanoma LVV plati veikla, ir šimtai luosų Lietuvos vaikų nebūtų gydomi, ir daug Amerikos gydytojų — specialistų, gal nebūtų sudominti padėti Lietuvos gydytojams ir ligoniams. Seną posakį: „ne turte laimė“ čia reikėtų pakeisti „jautri širdis+turtas=laimė vargstantiems“.

LVV savanoriai visą savaitę ne tik džiaugėsi Bond ežero lietuviški gamtovaizdžiu, bet ir maudėsi, meškerojo, ant „waverunners“ per bangas suoliavo ir, Čikagos Al Capone „prisiminimui“, fotografavosi prie Jim įsigyto to laikino tarpo automobilio. Tačiau pagrindinis užsiėmimas buvo — grybavimas! Nes šios apylinkės miškai ne tik medžiais ir Lietuvos panašūs, bet ir grybais. Bond ežero miškuose grybų beveik kaip Baranausko „Anykščių šilėly“: ir umėdės,

Dalis svečių laukia sugrįžtančių grybautojų. Iš kairės: Alė Kėželiene, Gražina Liautaud, Birutė Jasaitienė, Liusdas Ramanauskas, Antanas Valavičius ir Viktorija Valavičienė.

ir šilbaravykiai, net raudonikiai ir vienas kitas baravykas, o voveraitė — geltoni kupstai-kupsteliai!

Žinoma, ne visiems grybautojams sekėsi: ne visiems, pro šalį einant, grybas paslapčia švilpti! Tą ypatingą „švilpesį“ geriausiai girdėjo Albina ir Eugenija. Jos kasdien į virtuvę vilko krepšius ir krepšelius gijos skanėstų. Grybų patiekalus ir kitas skanėstus visiems gamino LVV kulinarės — Viktorija, Albina, Regina ir pati šeimininkė Gražina, o šiuo talentu neapdovanotos dengė stalus ir plovė indus.

Vakare grįžę iš pasipilaukimo aplink ežerą su „Nojaus arka“ (kapitonas, deja, ne Nojus, o Albinas), vieni stumdė bilijardo kamuoliukus, kiti žiūrėjo TV programas milžiniškame ekrane, dar kiti skaitydavo. Nes knygų Jim ir Gražinos vasarvietėje — begalės! Didžiulės lentynos nukrautos enciklopedijomis

(International, Collegiate, Our 'Wonderful World, Medical & Health) ir garsiuoju rašytojų rinkiniais, kaip Šekspyro dramos, Tesauro's of American Literature, Treasury of Essay ir eile lengvo pasiskaitymo knygų. Tik sėk prie ažuolinio stalo ir skaityk. Ką ne vienas LVV savanoris

Albina Ramanauskienė klausosi „grybų švilpimo“.

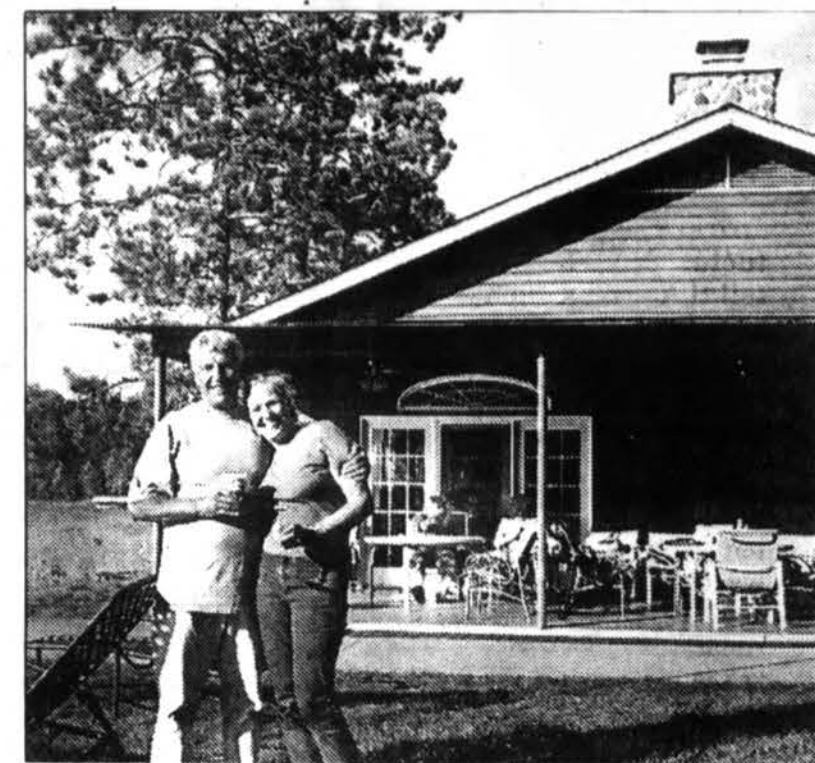
ir darė, prieš eidamas išsėtis į patogiai įrengtas svečių trobeles. Bet Gražina ir Birutė vis dar pasklaidydavo Lietuvos laikraščius, aptarinėdamos tolimesnės LVV veiklos ir šalpos reikalus.

Septynios dienos prie Bond ežero prašuioliavo septynių metų pušimis, kaip tas batutas pasakos katinas, ir reikėjo grįžt Čikagon. Malonūs šeimininkai visus išlydėjo, išmėgavo. Ačiū jiems už nepamirštamą savaitę! Lyg keliomis palydėdamos, gyvenamųjų dangių sklendė didžiulis baltagalvis erelis. Tik grybai neatėjo atsivieškinti, nes visi jau buvo suvalgyti...

Ten buvusi ir grybavusi N.U.

DRAGAS, 2002 m. rugpjūčio 31 d., šeštadienis

5

Šeimininkai Jim ir Gražina Liautaud.

N. Užbalienės nuotr.

Vytautas ir Viktorija tariaisi, kaip geriausia paruošti šviežias voveraites.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Ruošia: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulskienė
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Tel. (773) 476-2655; Fax (773) 436-6906

ATOSTOGOS IR APIPLĖŠIMAI

Pagal organizacijos „The Burglary Prevention Council“ surinktą informaciją, JAV vagis-plėšikas įsiveržė į namą ar butą kas 15 sekundžių. Aišku, Amerika yra didelė, čia daug žmonių gyvena, bet vis tiek tai labai didelis apiplėšimų procentas. Vagys mėgsta lengvus taikinius ir gerą orą — daugiausia apiplėšimų įvyksta, kai šilta ir niekas jiems netrukdo. Vagys labai mėgsta dirbti, kai žmonės atostogauja, tada jie įsiveržė į namą ar butą, gali tvarkytis be jokių trukdymų. Čikagoje esantis „Burglary Prevention Council“ praneša, kad beveik trečdalis gyvenamųjų namų ar butų yra apiplėšiami, įeinant pro neužrakintą duris ar atdarą langą. Net nereikia naudoti jėgos į namą įsiveržti.

„The Burglary Prevention Council“ duoda patarimų, kaip apsaugoti nuo vagių:

1. Visada patikrinkite, kad visos durys ir langai, jums neesant namuose, būtų gerai ir saugiai uždaryti. Kiekvienos laukinės durys dėl saugumo turėtų vadinamąjį „deadbolt lock“. Tokie užraktai kainuoja nuo 10 iki 20 dolerių. Jei nėra lango 40 colių uždaro, prijungus kurį būtų galima išmušti, galima naudoti „deadbolt lock“ užraktą su velke (latch), kas leistų jums atidaryti iš vidaus be raktų. Duryse, kurios turi stiklo langus ar langelius, įsitaikykite užraktą, kuris užsirašina ir atsirašina iš lauko bei iš vidaus su raktu. Nepalikite raktų užrakto. Jei priekinės durys neturi langelio, įsitaikykite „vilko akį“ (peep hole). Praverti duris ir

pažiūrėti, kas už jų yra, gali būti nesaugu, o kartais ir mirtina, nes apsauginė grandinė, laikanti duris tik šiek tiek atidaras, ne visada apsaugo.

Pasirūpinkite, kad langai turėtų specialius užraktus. Labai pigus būdas pačiam tai pasidaryti — išgręžti skylutes lango rėme ir ten įkišti didelės, storas vinis. Tos vinys neleidžia lango atidaryti plačiai, kad per jį kas galėtų įlikti.

2. Kad slankiojantios stiklinės durys būtų saugiau uždarytos, įdėkite metalinę ar medinę lazdelę į durų slankiojimo kelią ir įtaisykite vertikalios užraktus.

3. Visada užrakinkite garažą, kuris yra pristatytas prie namo duris. Nepasitikėkite vien tik automatiška garažo atidarymo/udarymo sistema. Net ir tada, kai durys, vedančios iš namo į garažą yra užrakintos, vagis, įsibrovęs į garažą, turi pakankamai laiko ir privatumo pralaužti užraktą.

4. Sudarykite vaizdą, kad jūs esate namuose, nors ir esate išvykę. Naudokite specialius laikrodžius prie lėmpų, kad jos užsidegtų ir užgesintų įvairiomis valandomis. Tokį įjungimo laikrodį, prijungus prie radijo ar televizijos, susidaro išspūdis, kad kas nors yra namuose.

5. Pasistenkite, kad namo laukinė aplinka būtų gerai apšviesta. Žemo voltažo lėmpos ne tik pagrazina jūsų namo išorę vakare, bet apsaugo ir nuo vagių, kurie mėgsta tamsą. Ypač veiksminga yra „judesio lėmpų“ įjungimo sistema (motion detector), kuri automatiškai uždega lėmpas,

prie jų priartėjus per tam tikrą atstumą.

6. Niekada nepalikite ženklų, kad jūs nėra namie. Sustabdykite pašto ir laikraščių pristatymą, arba paprašykite patikimą kaimyną, kad jis paimtų jūsų pašta ir laikraščius. Praneškite vietinei policijai, kad išvykstate atostogų. Daug policijos skyrių padaro sąrašą namų, kurių savininkai yra išvykę ir periodiškai tikrina jų namus.

7. Kai kurių langų uždengimus, užuolaidas neužtraukite. Namas, kuriame visi langai uždengti, atrodo apleistas, negyvenamas.

8. Niekada nepalikite žinutės savo telefono atsakove ar „voice mail“, kad jūs esate išvykę ir kada grįšite. Paliekant tokią žinutę, suteikiate geriausią informaciją vagims.

9. Apkarpykite krūmus ir medelius prie įėjimo ir šalia namo. Žaliavotės gali suteikti gerą galimybę vagims pasislėpti, atidaryti duris ar langą, arba jus pačius, grįžtant namo, užpulti.

10. Suorganizuokite kaimynystės apsaugos programą (neighborhood watch program). Tai duos progą jums geriau susipažinti su kaimynais ir pabendrauti, be to, tokiu būdu jūs saugote vienas kito nuosavybę. Bet ir jei neturite tokios grupės kaimynystėje, turėtumėte žinoti, kas yra jūsų artimiausi kaimynai ir atpažinti jų automobilius.

Atrodo, kad vagystė ir apiplėšimų nebūna tol, kol mums patiems tai neatsitinka. Apiplėšimai atsitinka visur — dideliuose miestuose, prastuose rajonuose ir labai brangiuose užmiesčiuose. Vagys ir plėšikai darosi vis įžulesni ir drąsesni, o mes, žmonės, kurie pasitikime visais, daromės vis neapdairėsi.

Sie patarimai atrodo tokie paprasti ir kiekvienas juos turėtų žinoti, bet ar mes taip darome, ar mes esame atsargūs?

Naudotasi įvairia spauda.

Pasiųskite pinigų

Rytų Europa

ir žaiskite „Vėl į mokyklą“
loterijos žaidimą mūsų agentūroje.

Kortelė „Nutrink ir laimėk“

Galite iš

KARTO LAIMĖTI \$1,000

arba šimtus kitų puikių prizų

DIDIEJI PRIZAI \$1,000 Grynas pinigais

PIRMIEJI PRIZAI \$500 Grynas pinigais

ANTRIEJI PRIZAI \$50 Dovanų kortelės

TOYS 'R' US
arba
Foot Locker

Šiemet išvykite savo vaikus į mokyklą ypatingai — galite iš karto laimėti \$1,000 arba kitus puikius prizus. Jei alusite Western Union pinigine perlaide iš vietinių agentūrų Jungtinėse Valstijose ir Rytų Europoje nuo 2002 m. rugpjūčio 1 iki rugpjūčio 30 d., gausite loterijos kortelę. Surinkę tris vienodus užrašus, laimėsite nurodytą prizą.

*Nusėdus rinkti pėklę, norint dalyvauti arba laimėti. Paskambinkite 1-800-325-6000 dėl smulkesnės informacijos. Foot Locker ir Toys 'R' Us nėra šios pasiūlymo sponsorai arba kooperantai.

WESTERN UNION